

ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტზე
მაგისტრატურაში მისაღები გამოცდის თემატიკა და საკითხები
„ეკონომიკის პრინციპებში“

სამაგისტრო პროგრამებისთვის
„ბიზნესის ადმინისტრირება“ და „ეკონომიკა“

თავი 1. ეკონომიკის ათი პრინციპი, გრ. მენქიუ. ეკონომიკის პრინციპები, თბ. “დიოგენე”, 2008. გვ. 3-15

საკითხები:

1. ეკონომიკის ძირითადი პრინციპები, რომელიც ეხება ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებს.
2. ეკონომიკის ძირითადი პრინციპები, რომელიც ეხება ეკონომიკურ ურთიერთობებს.
3. ეკონომიკის ძირითადი პრინციპები, რომელიც ეხება ეკონომიკას, როგორც ერთიან სისტემას.

თავი 2. ეკონომიკური აზროვნება, გრ. მენქიუ. ეკონომიკის პრინციპები, თბ. “დიოგენე”, 2008. გვ. 19-34.

საკითხები:

1. ეკონომიკური აზროვნება - ეკონომისტების, როგორც მეცნიერებისა შეხედულებები სამყაროზე (ეკონომიკური მოდელები).
2. ეკონომიკური აზროვნება - ეკონომისტების, როგორც პილიტიკოსების შეხედულებები (პოზოტიური და ნორმატიული ანალიზი, მაკროეკონომიკა და მიკროეკონომიკა).

თავი 3. ურთიერთდამოკიდებულება და ვაჭრობიდან მიღებული მოგება, გრ. მენქიუ. ეკონომიკის პრინციპები, თბ. “დიოგენე”, გვ. 47-59.

საკითხები:

1. აბსოლუტური უპირატესობის პრინციპი, ურთიერთდამოკიდებულება და ვაჭრობის სარგებლობა.
2. შედარებითი უპირატესობის პრინციპი, ალტერნატიული დანახარჯები და შედარებითი უპირატესობა.

თავი 4. მოთხოვნა და მიწოდება ინდივიდუალურ ბაზარზე, გრ. მენქიუ, ეკონომიკის პრინციპები, თბ. “დიოგენე”, 2008. გვ. 63-82.

საკითხები:

1. მოთხოვნის მრუდი, ინდივიდუალური და საბაზრო მოთხოვნა, მოთხოვნის მრუდის გადაადგილებები;
2. მიწოდების მრუდი, ინდივიდუალური და საბაზრო მიწოდება, მიწოდების მრუდის გადაადგილებები;

3. მიწოდება და მოთხოვნა ერთად, წონასწორობის ცვლილების ანალიზის სამი საფეხური, მრუდების ერთდროული გადაადგილებები.

თავი 5. ელასტიკურობა და მისი გამოყენება, გრ. მენქიუ, ეკონომიკის პრინციპები, “დიოგენე”, 2008. გვ. 87-106.

საკითხები:

1. მოთხოვნის ელასტიკურობა ფასის მიხედვით და მისი დეტერმინანტები, ფასის მიხედვით მოთხოვნის ელასტიკურობის გამოთვლის ორი მეთოდი;
2. მოთხოვნის ელასტიკურობა ფასის მიხედვით, მოთხოვნის მრუდის სხვადასხვა სახეობები; მთლიანი შემოსავალის გაანგარიშება, ელასტიკურობა და მთლიანი შემოსავალის ცვლილება წრფივი მოთხოვნის მრუდის გასწვრივ;
3. მიწოდების ელასტიკურობა ფასის მიხედვით და მისი დეტერმინანტები, მიწოდების ელასტიკურობის გამოთვლა ფასის მიხედვით;
4. მიწოდების ელასტიკურობა ფასის მიხედვით, მიწოდების მრუდის სხვადასხვა სახეობები;

თავი 6. მიწოდება, მოთხოვნა და სამთავრობო პოლიტიკა, გრ. მენქიუ, ეკონომიკის პრინციპები, “დიოგენე”, 2008. გვ. 111-127.

საკითხები:

1. როგორ მოქმედებს ფასის ზედა ზღვარი ბაზრის ფუნქციონირების შედეგებზე;
2. როგორ მოქმედებს ფასის ქვედა ზღვარი ბაზრის ფუნქციონირების შედეგებზე;
3. როგორ მოქმედებს მყიდველთა დაბეგვრა ბაზრის ფუნქციონირების შედეგებზე;
4. როგორ მოქმედებს გამყიდველთა დაბეგვრა ბაზრის ფუნქციონირების შედეგებზე;
5. ელასტიკურობა და გადასახადების გადაკისრება;

თავი 7. მომხმარებლები, მწარმოებლები და ბაზრის ეფექტიანობა, გრ. მენქიუ, ეკონომიკის პრინციპები, “დიოგენე”, 2008. გვ. 135-150.

საკითხები:

1. სამომხმარებლო დანაზოგი და მოთხოვნის მრუდის გამოყენება სამომხმარებლო დანაზოგის გამოსათვლელად;
2. მწარმოებლის დანაზოგი და მიწოდების მრუდის გამოყენება მწარმოებლის დანაზოგის გამოსათვლელად;
3. ფასის ცვლილების შედეგები სამომხმარებლო და მწარმოებლის დანაზოგებზე. ბაზრის წონასწორობის შეფასება ბაზრის ეფექტიანობის თვალსაზრისით.

თავი 8. თეორიის პრაქტიკული გამოყენება: დაბეგვრის დანახარჯები, გრ. მენქიუ, ეკონომიკის პრინციპები, “დიოგენე”, 2008. გვ. 135-150

საკითხები:

1. როგორ მოქმედებს გადასახადი ბაზრის მონაწილეებზე, საერთო დანაკარგები;
2. საერთო დანაკარგები და საგადასახადო შემოსავლები გადასახადების ცვლილებისას;

თავი 9. თეორიის პრაქტიკული გამოყენება: საერთაშორისო ვაჭრობა, გრეგორი მენქიუ, ეკონომიკის პრინციპები, გამომც: „დიოგენე“, 2008; გვ: 171-189

საკითხები:

1. ვაჭრობის დეტერმინანტები, მსოფლიო ფასი და შედარებითი უპირატესობა;
2. ექსპორტიორი და იმპორტიორი ქვეყნების სარგებლობა და დანაკარგები;
3. ტარიფის ეფექტი და მასთან დაკავშირებული სავაჭრო პოლიტიკა;
4. ვაჭრობის შეზღუდვის არგუმენტები;

თავი 13. წარმოების დანახარჯები და მოგება, გრ. მენქიუ, ეკონომიკის პრინციპები, “დიოგენე”, 2008. გვ. 255-269.

საკითხები:

1. ეკონომიკური და საბუღალტრო მოგება;
2. საწარმოო ფუნქცია და შრომის ზღვრული პროდუქტი;
3. მუდმივი, ცვალებადი, საშუალო და ზღვრული დანახარჯები და მათი მრუდები;
4. მასშტაბის ეკონომიურობა, არაეკონომიურობა და მუდმივი ეფექტი;

თავი 14. ფირმები კონკურენტულ ბაზრებზე, გრ. მენქიუ, ეკონომიკის პრინციპები, “დიოგენე”, 2008. გვ. 255-269.

საკითხები:

1. კონკურენტული ბაზრის დამახასიათებელი ნიშნები. სრულყოფილად კონკურენტული ფირმის მოთხოვნის მრუდი, საშუალო მთლიანი და საშუალო ცვალებადი დანახარჯთა მრუდები, ზღვრული დანახარჯები და მრუდი;
2. მოგების მაქსიმიზაცია და კონკურენტული ფირმის მიწოდების მრუდი მოკლევადიან პერიოდში;
3. მოგება და კონკურენტული ფირმის მიწოდების მრუდი გრძელვადიან პერიოდში;
4. კონკურენტული ფირმის გადაწყვეტილება მოკლევადიან პერიოდში წარმოების შეწყვეტის შესახებ;
5. ფირმის გადაწყვეტილება დარგიდან გასვლისა და დარგში შესვლის შესახებ გრძელვადიან პერიოდში;
6. კონკურენტული ფირმის მოგების გამოთვლა გრაფიკის საშუალებით.

თავი 15. მონოპოლია, გრ. მენქიუ, ეკონომიკის პრინციპები, “დიოგენე”, 2008. გვ. 297-322.

საკითხები:

1. მონოპოლიის გაჩენის მიზეზები, ბუნებრივი მონოპოლიები;
2. მონოპოლიების გადაწყვეტილება წარმოების და ფასდადების შესახებ;
3. მონოპოლიის გავლენა კეთილდღეობაზე;
4. სახელმწიფო პოლიტიკა მონოპოლიებთან მიმართებაში;

თავი 16. ოლიგოპოლია, გრ. მენქიუ, ეკონომიკის პრინციპები, “დიოგენე”, 2008. გვ. 329-349.

საკითხები:

1. ოლიგოპოლიური ბაზრის დამახასიათებელი ნიშნები. დუოპოლიის მაგალითი. კონკურენცია, მონოპოლიები და კარტელი.
2. წონასწორობა ოლიგოპოლიისთვის. ოლიგოპოლიის ზომის ცვლილების შედეგები ბაზრის ფუნქციონირების შედეგებზე.
3. თამაშთა თეორია და თანამშრომლობის ეკონომიკა - „პატიმართა დილემა“;
4. სახელმწიფო პოლიტიკა ოლიგოპოლიებთან მიმართებაში;

თავი 17. მონოპოლისტური კონკურენცია, გრ. მენქიუ, ეკონომიკის პრინციპები, “დიოგენე”, 2008. გვ. 355-368.

საკითხები:

1. მონოპოლისტური კონკურენციის ბაზრის დამახასიათებელი ნიშნები. მონოპოლისტური კონკურენციის ფირმები მოკლევადიან პერიოდში;
2. მონოპოლისტური კონკურენციის ფირმები გრძელვადიან პერიოდში, საწარმოო სიმძლავრეთა სიჭარბე;
3. მონოპოლისტური კონკურენციისა და სრულყოფილად კონკურენტული ფირმის შედარება;

თავი 18. წარმოების ფაქტორთა ბაზრები, გრ. მენქიუ, ეკონომიკის პრინციპები, “დიოგენე”, 2008. გვ. 373-390.

საკითხები:

1. საწარმოო ფუნქცია და შრომის ზღვრული პროდუქტი, ზღვრული პროდუქტის ღირებულება და შრომაზე მოთხოვნა.
2. შრომაზე მოთხოვნისა და შრომის მიწოდების მრუდების გადაადგილებები;
3. წონასწორობა მიწისა და კაპიტალის ბაზარზე;

თავი 21. მომხმარებელთა არჩევანის თეორია, გრ. მენქიუ, ეკონომიკის პრინციპები, “დიოგენე”, 2008. გვ. 435-457.

საკითხები:

1. საბიუჯეტო შეზღუდვა, ფარდობითი ფასები;
2. უპირატესობების ასახვა განურჩევლობის მრუდების მიხედვით;
3. მომხმარებლის ოპტიმალური არჩევანი;
4. როგორ მოქმედებს მომხმარებლის შემოსავლის ცვლილება მომხმარებლის არჩევანზე;
5. როგორ მოქმედებს ფასის ცვლილება მომხმარებლის არჩევანზე;

თავი 23. ეროვნული შემოსავლის გამოთვლა, გრეგორი მენქიუ, ეკონომიკის პრინციპები, გამომც: „დიოგენე“, 2008; გვ: 483-501.

საკითხები:

1. მთლიანი შიდა პროდუქტის გამოთვლა და კომპონენტები;

2. რეალური მშპ და ნომინალური მშპ, მთლიანი შიდა პროდუქტის დეფლატორი;
3. მთლიანი შიდა პროდუქტი, როგორც ეკონომიკური კეთილდღეობის მაჩვენებელი;

თავი 24. ცხოვრების ღირებულების გამოთვლა, გრეგორი მენქიუ, ეკონომიკის პრინციპები, გამომც: „დიოგენე“, 2008; გვ: 503-517.

საკითხები:

1. სამომხმარებლო ფასების ინდექსის გამოთვლა, ცხოვრების ღირებულების გამოთვლისას წარმოქმნილი პრობლემები, მშპ დეფლატორის და სამომხმარებლო ფასების ინდექსის შედარება;
2. ეკონომიკური ცვლადების კორექცია ინფლაციის ეფექტების გათვალისწინებით: ფული დროის სხვადასხვა ინტერვალში, ინდექსაცია, სარგებლის ნომინალური და რეალური განაკვეთები;

თავი 25. წარმოება და ეკონომიკური ზრდა, გრეგორი მენქიუ, ეკონომიკის პრინციპები, გამომც: „დიოგენე“, 2008; გვ: 519-544.

საკითხები:

1. ეკონომიკური ზრდა მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნებში, მწარმოებლურობა და მისი დეტერმინანტები;
2. დანაზოგებისა და ინვესტიციების მნიშვნელობა, კლებადი უკუგება და მკვეთრი ზრდის ეფექტი;
3. უცხოური ინვესტიციების, განათლების, საკუთრების უფლებების დაცვისა და პოლიტიკური სტაბილურობის როლი ქვეყნის ეკონომიკური ზრდისათვის;
4. თავისუფალი ვაჭრობის, მეცნიერული კვლევების განვითარებისა და მოსახლეობის ზრდის კონტროლი ქვეყნის ეკონომიკური ზრდისათვის;

თავი 26. დანაზოგები, ინვესტიციები და ფინანსური სისტემა, გრეგორი მენქიუ, ეკონომიკის პრინციპები, გამომც: „დიოგენე“, 2008; გვ: 545-563.

საკითხები:

1. ფინანსური ბაზრები და ფინანსური შუამავლები. ფინანსური ბაზრების განვითარების მნიშვნელობა.
2. დანაზოგები და ინვესტიციები ეროვნული შემოსავლის ანგარიშებზე. დანაზოგებისა და ინვესტიციების არსი.
3. გადასახადების ცვლილების გავლენა დანაზოგებზე და სასესხო კაპიტალის ბაზარზე;
4. გადასახადების ცვლილების გავლენა ინვესტიციებზე და სასესხო კაპიტალის ბაზარზე;
5. სახელმწიფო ბიუჯეტის დეფიციტის გავლენა სასესხო კაპიტალის ბაზარზე.

თავი 28. უმუშევრობა, გრეგორი მენქიუ, ეკონომიკის პრინციპები, გამომც: „დიოგენე“, 2008; გვ: 581-604.

საკითხები:

1. უმუშევრობის განსაზღვრა და გამოთვლა. უმუშევრობის სახეები: ციკლური, ფრიქციული და სტრუქტურული უმუშევრობა;
2. უმუშევრობის მიზეზები: მინიმალური ხელფასის კანონი და პროფკავშირების ეკონომიკა;
3. უმუშევრობის მიზეზები: ეფექტიანი ხელფასის თეორია - მშრომელთა ჯანმრთელობა, დენადობა, კვალიფიკაცია და ძალისხმევა;

თავი 29. მონეტარული სისტემა, გრეგორი მენქიუ, ეკონომიკის პრინციპები, გამომც: „დიოგენე“, 2008; გვ: 609-626.

საკითხები:

1. ფულის მნიშვნელობა, ფულის ფუნქციები და ფულის სახეობები; ბანკები და ფულის მიწოდება.
2. ფედერალური სარეზერვო სისტემის ფინანსური ინსტრუმენტები მონეტარული კონტროლისათვის. ფულის მიწოდების კონტროლისას წარმოქმნილი პრობლემები;

თავი 30. ფულის მასის ზრდა და ინფლაცია, გრეგორი მენქიუ, ეკონომიკის პრინციპები, გამომც: „დიოგენე“, 2008; გვ: 629-653.

საკითხები:

1. ინფლაციის კლასიკური თეორია: ფასების დონე და ფულის ღირებულება - ფულის ბაზარი.
2. კლასიკური დიქტომია და მონეტარული ნეიტრალიტეტი, ფულის ბრუნვის სიჩქარე და რაოდენობრივი განტოლება. ინფლაციის გადასახადი და ფიშერის ეფექტი;

თავი 31. ღია ეკონომიკის მაკროეკონომიკა: ძირითადი ცნებები, გრეგორი მენქიუ, ეკონომიკის პრინციპები, გამომც: „დიოგენე“, 2008; გვ: 657-677.

საკითხები:

1. საქონლისა და ფინანსური რესურსების საერთაშორისო ნაკადები - ექსპორტი, იმპორტი, წმინდა ექსპორტი, კაპიტალის გადინება, შემოდინება და კაპიტალის წმინდა გადინება.
2. ნომინალური და რეალური სავალუტო კურსები, რეალური სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა წმინდა ექსპორტზე;
3. მსყიდველობითი უნარის პარიტეტის თეორია.

თავი 32. ღია ეკონომიკის მაკროეკონომიკური თეორია, გრეგორი მენქიუ, ეკონომიკის პრინციპები, გამომც: „დიოგენე“, 2008; გვ: 679-697.

საკითხები:

1. სასეხხო კაპიტალისა და უცხოური ვალუტის გაცვლის ბაზარი. კაპიტალის წმინდა გადინება: კავშირი ორ ბაზარს შორის და ერთდროული წონასწორობა.
2. სამთავრობო ბიუჯეტის დეფიციტის გავლენა ღია ეკონომიკაზე;
3. სავაჭრო პოლიტიკის ცვლილების გავლენა ღია ეკონომიკაზე;
4. „კაპიტალის გაფრენა“ პოლიტიკური არასტაბილურობის დროს და მისი გავლენა ღია ეკონომიკაზე;

თავი 33. ერთობლივი მოთხოვნა და ერთობლივი მიწოდება, გრეგორი მენქიუ, ეკონომიკის პრინციპები, გამომც: „დიოგენე“, 2008; გვ: 701-738.

საკითხები:

1. ეკონომიკური რყევების სამი ძირითადი ფაქტი.
2. მოკლევადიანი პერიოდის ეკონომიკური რყევები: ერთობლივი მოთხოვნის მრუდის კლებადობის მიზეზები და მისი გადაადგილებები;
3. მოკლევადიანი პერიოდის ეკონომიკური რყევები: ერთობლივი მიწოდების მრუდის ზრდადობის მიზეზები და მისი გადაადგილებები;
4. გრძელვადიანი პერიოდის ერთობლივი მიწოდების მრუდი და მისი გადაადგილებები;
5. ერთობლივი მოთხოვნისა და ერთობლივი მიწოდების გამოყენება გრძელვადიანი პერიოდის ეკონომიკური ზრდისა და ინფლაციის ასახვისათვის;
6. ერთობლივი მოთხოვნისა და ერთობლივი მიწოდების მრუდების გადაადგილების შედეგები.

თავი 34. მონეტარული და ფისკალური პოლიტიკის გავლენა ერთობლივ მოთხოვნაზე, გრეგორი მენქიუ, ეკონომიკის პრინციპები, გამომც: „დიოგენე“, 2008; გვ: 739- 760.

საკითხები:

1. მონეტარული პოლიტიკის გავლენა ერთობლივ მოთხოვნაზე (ლიკვიდურობის უპირატესობის თეორია, ფულის მიწოდების ცვლილებები და სარგებლის განაკვეთი);
2. ფისკალური პოლიტიკის გავლენა ერთობლივ მოთხოვნაზე (სახელმწიფო შესყიდვების გავლენა, მულტიპლიკატორის ეფექტი, დანახარჯების მულტიპლიკატორის ფორმულა, გამოდევნის ეფექტი);

ეკონომიკის პრინციპების კათედრა

ბილეთი შედგება 5 საკითხისგან. სამი საკითხი იქნება მიკროეკონომიკიდან, ორი საკითხი მაკროეკონომიკიდან.

თითოეული საკითხის მაქსიმალური შეფასების ქულაა 20. შეფასებისას გათვალისწინებული იქნება საკითხის გადმოცემის სიზუსტე (8 ქულა), ლოგიკური აზროვნების უნარი (4 ქულა), გადმოცემის სტილი (2 ქულა), მაგალითების მოყვანა და გრაფიკული ანალიზი (საჭიროების შემთხვევაში) (6 ქულა).